

ADVIES NR. 2.445

Zitting van 25 maart 2025

Pilootprojecten voor de primaire preventie van burn-out – Cyclus 2026

ADVIES NR. 2.445

Pilootprojecten voor de primaire preventie van burn-out – Cyclus 2026

De Nationale Arbeidsraad heeft beslist om zich uit eigen beweging uit te spreken over het opstarten van een nieuwe cyclus van pilootprojecten voor de primaire preventie van burn-out in 2026.

Op vraag van zijn Bureau heeft de Raad op 25 maart 2025 het volgende eenparige advies uitgebracht.

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

1 ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN HET ADVIES

1.1 De pilootprojecten van de Raad: een stand van zaken

- De Nationale Arbeidsraad wijst op het koninklijk besluit van 26 november 2013 in uitvoering van artikel 191, § 3 van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (I).

Dit koninklijk besluit voorziet erin dat de Raad, met de hulp van een aantal academische experts, pilootprojecten in ondernemingen of sectoren kan selecteren voor overheidssubsidie (het bedrag hiervoor wordt vanuit de RSZ-Globaal Beheer als een bijzondere toewijzing gestort aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening).

De subsidie kan enerzijds pilootprojecten ondersteunen voor de primaire preventie van burn-out op het werk of anderzijds pilootprojecten inzake innovatieve arbeidsorganisatie¹.

Deze pilootprojecten worden verder opgevolgd door de Raad en worden door dezelfde experts beoordeeld naar hun resultaten (op kwalitatieve wijze).

¹ die rechtstreeks tot doel hebben om in ondernemingen een soepeler organisatie van de arbeid voor de werkgever mogelijk te maken en de balans werk-privéleven en de werkbaarheid in de loopbaan voor de werknemer te verbeteren, teneinde de werkgelegenheid en de concurrentiekracht van de ondernemingen en het welzijn van de werknemers te bevorderen.

- Zowel in 2018 als in 2019 werd telkens een cyclus van 50 en 39 pilootprojecten inzake de primaire preventie van burn-out op het werk geselecteerd (deze projecten lopen gedurende 12 maanden).

Ondertussen zijn deze twee cycli van pilootprojecten inzake de primaire preventie van burn-out op het werk afgelopen en maakten zij beiden het voorwerp uit van een evaluatie door de Raad in samenwerking met de academische experts.

Op basis van deze evaluaties heeft de Raad op 8 november 2023 een aantal aanbevelingen aan de ondernemingen en de sectoren voor hun inspanningen voor de (primaire) preventie van burn-out geformuleerd. Deze werden opgenomen in de aanbeveling nr. 30, getiteld "Voor gezonde werknemers in gezonde organisaties".

- In 2022 werd voor de eerste maal een cyclus van 26 pilootprojecten inzake innovatieve arbeidsorganisatie opgestart. Die projecten hebben een looptijd van maximaal 18 maanden. De eerste cyclus liep tussen 1 oktober 2022 en 31 maart 2024 en zal in 2025 geëvalueerd worden naar zijn resultaten. In 2024 werd een tweede cyclus van 30 pilootprojecten inzake innovatieve arbeidsorganisatie geselecteerd.

1.2 De beslissing over het opstarten van een cyclus van pilootprojecten

Artikel 15/1 van het voornoemde koninklijk besluit voorziet erin dat er in eenzelfde jaar maximaal één cyclus van pilootprojecten kan worden opgestart, hetzij een cyclus van projecten inzake innovatieve arbeidsorganisatie, hetzij een cyclus van projecten voor de primaire preventie van burn-out op het werk.

De Raad dient een advies hierover te geven uiterlijk op 1 april van het jaar voorafgaand aan het opstarten van een cyclus, waarna de minister van Werk de beslissing neemt om een cyclus op te starten uiterlijk binnen de maand na de ontvangst van het advies van de Raad (en de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening van zijn beslissing verwittigt). Het opstarten van een cyclus wordt vervolgens bekendgemaakt op de website van de Raad.

2 STANDPUNT VAN DE RAAD

De Nationale Arbeidsraad spreekt zich in dit advies uit over het opstarten van een cyclus van pilootprojecten in 2026. Hij heeft een grondig onderzoek aan de kwestie gewijd en brengt hierover het volgende advies uit.

2.1 Wat betreft de pilootprojecten inzake innovatieve arbeidsorganisatie

De Raad wijst erop dat de eerste cyclus van pilootprojecten inzake innovatieve arbeidsorganisatie nog dient te worden geëvalueerd naar de resultaten ervan en er nog een tweede cyclus van pilootprojecten loopt.

De Raad is van oordeel dat het op dit ogenblik aanbeveling verdient om de evaluaties van deze twee cycli, en de eruit te trekken conclusies, af te wachten.

2.2 Wat betreft de pilootprojecten inzake de primaire preventie van burn-out op het werk

De Raad wijst erop dat hij op 26 maart 2024 het advies nr. 2.412 uitbracht waarin hij vroeg om in 2025 een derde cyclus van pilootprojecten inzake de primaire preventie van burn-out op het werk te kunnen opstarten.

Hij stelde in hetzelfde advies ook dat een aanpassing van het regelgevend kader nodig is om pilootprojecten te kunnen selecteren die beter aansluiten bij de goede praktijk zoals omschreven in de aanbeveling nr. 30.

In uitvoering hiervan bracht hij op 26 november 2024 het omstandig advies nr. 2.433 dat een eerste olijsting maakt van de nodige aanpassingen.

Aangezien de regering ondertussen in lopende zaken was, zouden eventuele aanpassingen aan het voornoemde koninklijk besluit pas mogelijk zijn wanneer een nieuwe regering gevormd zou zijn en zouden deze dus niet meer kunnen doorgevoerd worden voor de pilootprojecten te selecteren in 2025.

Het Secretariaat van de Raad diende eveneens te wachten op de vorming van de nieuwe regering om de voorbereiding van een selectie in 2025 aan te vatten, aangezien de nieuwe minister van Werk in elk geval de toekenning van het budget voor de financiering van de pilootprojecten dient te bevestigen.

Gezien deze situatie, is de Raad nu van oordeel dat het aanbeveling verdient om pas in 2026 een derde cyclus van pilootprojecten inzake de primaire preventie van burn-out op het werk op te starten.

Op deze wijze kunnen de pilootprojecten in 2026 geselecteerd worden op basis van een aangepast regelgevend kader dat met zijn selectiecriteria beter aansluit bij de aanbeveling nr. 30.

Het voornoemde koninklijk besluit kan in dit kader ook herbekeken worden naar zijn administratieve toepasbaarheid en adequaatheid, waarvoor de eerdere selecties van pilootprojecten belangrijke aanwijzingen hebben opgeleverd (zie eveneens de voorstellen opgenomen in het advies nr. 2.433).

In elk geval blijft de Raad ervan overtuigd dat een derde cyclus van pilootprojecten zal bijdragen om de aanbeveling nr. 30 verder uit te diepen, toegankelijk te maken en op grotere schaal te verspreiden en te promoten.

De Raad zal, in afwachting hiervan, alvast initiatieven nemen om te zorgen voor de verdere verspreiding en bekendmaking van de aanbeveling nr. 30 in haar huidige vorm, in samenwerking met de federale overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

De Raad wijst erop dat hij hiervoor geen budget toegewezen krijgt op basis van het bestaande koninklijk besluit.

Hij herhaalt daarom reeds de vraag die hij opnam in het advies nr. 2.433, namelijk om in het koninklijk besluit op te nemen dat hij een deel van het budget dat voor de pilootprojecten ter beschikking is per cyclus toegewezen kan krijgen, onder andere om de resultaten van de pilootprojecten te kunnen promoten naar de arbeidswereld toe.

2.3 Het opstarten van een cyclus in 2026

Op basis van het voorgaande, adviseert de Raad aan de minister van Werk om een positieve beslissing te nemen over het opstarten van een nieuwe cyclus van pilootprojecten inzake de primaire preventie van burn-out op het werk in 2026 en daartoe het nodige budget te voorzien.

Hij wijst erop dat het artikel 15 van het voornoemde koninklijk besluit bepaalt dat er per cyclus van pilootprojecten een bedrag van 500.000 euro is voorzien.

De Raad vraagt om van de beslissing van de minister geïnformeerd te worden binnen 1 maand na dit advies, in overeenstemming met artikel 15/1 van het voornoemde koninklijk besluit.
